

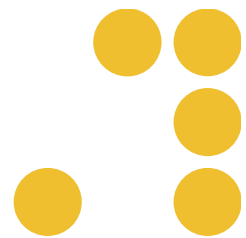
Lämpimästi tervetuloa HYKS-alueen VIPU- verkostoitumispäivään!

15.9.2022 / Päijät-Häme
Paikka: Lahti

Ohjelma 15.9.2022

11.00	VIP-verkoston tarjoama lounas klo 11-12
12.00	Tervetuloa verkostoitumaan! <i>Anne Lindholm</i> , Vaatu-alueyhmän puheenjohtaja ja <i>Taru Antila</i> , VIP-alueyhdyshenkilö
12.15	Oikeus oppia -tuen työryhmän ajankohtaiset terveiset <i>Erja Vitikka</i> , opetusneuvos, OKM Mitä on vaativa konsultaatio? HYKS-alueen vaatu-toimijat Kolmannen sektorin tuki SKY-hankkeen esittely
14.30	Verkostoitumista ja palvelupolkujen selkeyttämistä yhdessä kahvittelun lomassa
15.45	Nostot ja päätössanat , <i>Taru Antila</i>
16.00	Kiitos, turvallista kotimatkaa!

VIP-alueryhmä HYKS/HUCS-VIP-områdesgrupp

Vaatu-edustus representant för krävande stöd

Varhaiskasvatus / småbarnspedagogik

LAPE- ja/tai OT-toimijat / LAPE och/eller OT-aktör:

Oppilashuolto / Elevvård:

Yliopistotutkimus / universitetsforskning:

Opettajankoulutus / lärarutbildning:

Lastensuojelu / barnskyddet:

Lastensuojelu / barnskyddet:

Aluehallintovirasto / Regionförvaltningsverket:

Rektor

Alueellinen yhdyshenkilö:

Anne Suomala, Espoon kaupunki, [puheenjohtaja / ordförande](#)

Anne Lindholm, rehtori HYKS/HUCS vaatu-alueryhmänryhmän puheenjohtaja, [varapuheenjohtaja\(viceordf.\)](#)

Minna Leinonen, Varhaiskasvatuspalveluiden päällikkö, Imatra

Hanne Kalmari, johtava asiantuntija, projektipäällikkö, Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma (LAPE)/Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma

Tuija Harakka, opiskeluhoollon päällikkö, Vantaan kaupunki

Juho Honkasilta, KT, yliopistonlehtori, Helsingin

Ninja Hienonen, tutkijatohtori, Kasvatustieteiden osasto, Helsingin yliopiston Koulutuksen arviointikeskus HEA,

Laura Yliruka, VTT, Lastensuojelun kehittämispäällikkö, Lastensuojelun osaamiskeskittymä, (VAEY), THL

Jaana Leppäkorpi, Etelä-Suomen Tulevaisuuden Lastensuojeluhanke

Ann-Christin Mitts, suunnittelija Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Anne Smolander, rektor, Borgå

Taru Antila, ohjaava opettaja, Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri

Josefin Svedin, rektor, Valteri center för lärande och kompetens

Inklusion johtamisen haasteet ja onnistumiset vaativan erityisen tuen järjestämisessä varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa

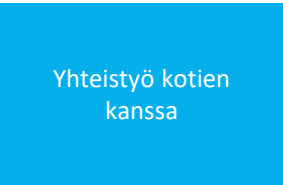
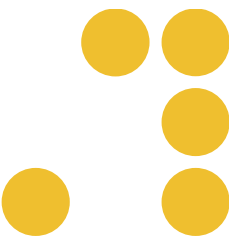
Webinaarisarja yhteistyössä HYKS/TYKS alueet

25.10.22.

- Inklusion teoreettinen viitekehys vaativan erityisen tuen näkökulmasta
- Hallinnolliset rakenteet inklusiota estämässä / edistämässä

30.11.22

- Inklusion johtamisen haasteet ja onnistumiset vaativan erityisen tuen järjestämisessä varhaiskasvatuksessa
- Inklusion johtamisen haasteet ja onnistumiset vaativan erityisen tuen järjestämisessä perusopetuksessa

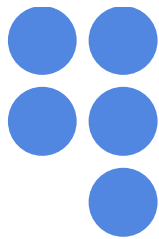

Näkökulmina

Vaativaa erityistä tukea
tarvitsevat lapset ja nuoret

- kehitysvammaiset
- toiminta-alueittain opiskelevat
- osa autismlkirjon oppilaista
- psyykkisesti oireilevat lapset

- **varhaiskasvatus**
- **perusopetus**
- **hyvinvoinnin tuki**
- **yhteistyö kotien kanssa**

Tavoitteena

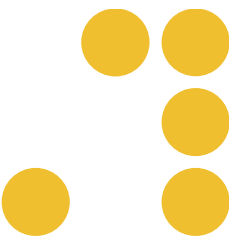
- Inklusiivisen ja ennakoivan johtamisen tukeminen vaativaa erityistä tukea antavissa organisaatioissa tietoa ja osaamista lisäämällä.
- Erilaisten inklusiota ja sosiaalista liittymistä ja osallisuutta tukevien toimintamallien esittely
- Alueellisten toimijoiden yhteen saattaminen ja yhteistyörakenteiden alueellinen vahvistaminen

Kohderyhmänä

- varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lasten ja perheiden tukipalvelujen johtamistehtävissä työskentelevät henkilöt

Sisältönä

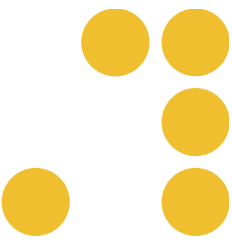
- Vaativan erityisen tuen inklusiivisen toiminnan rakenteiden ja onnistuneiden toimintamallien (ja epäonnistuneidenkin) esittely. Sähköiset linkit ja kirjallisuusvinkit.

**Oikeus oppia -tuen työryhmän ajankohtaiset terveiset *Erja*
Vitikka, opetusneuvos, OKM**

Oikeus oppia –kehittämishjelma: <https://okm.fi/laatuohjelmat>

#oikeusoppia

Mitä on vaativa konsultaatio?

HYKS-alueen vaatu-toimijat

HYKS-alueen vaatu-toimijoiden operatiivisen ryhmän jäsen

Kukka-Maaria Kaukoma

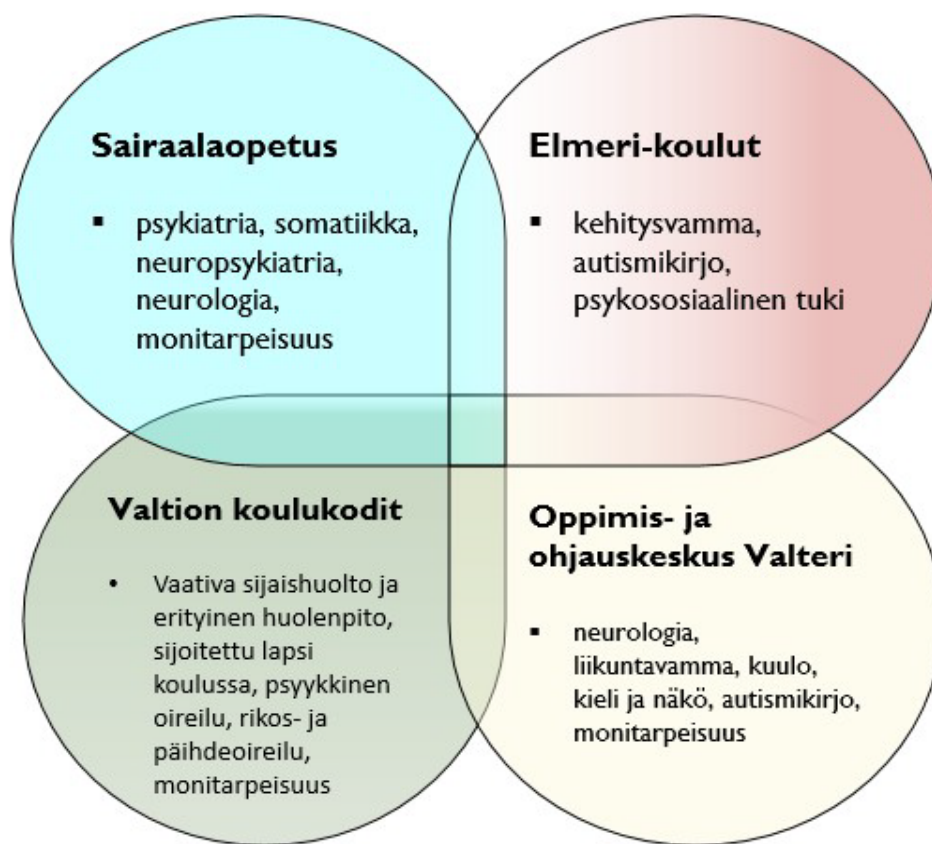

VIP-verkoston Vaatu-toimijat ja vaativan konsultaation palvelu

[Vaativa konsultaatio](#)

Marica Enlund,
konsultativ speciallärare
Reija Laine, konsultoiva
erityisluokanopettaja
Mervi Larka-Lehto,
erityisluokanopettaja
Outi Pasi, konsultoiva
erityisluokanopettaja
Riikka Vuorenmaa,
konsultoiva
erityisopettaja, ryhmän PJ

Johanna Tuononen,
erityisluokanopettaja
Sanna Välitä,
apulaisrehtori

Arja Holm, virka-
apulaisrehtori
Leni Niinimäki,
erityisluokanopettaja

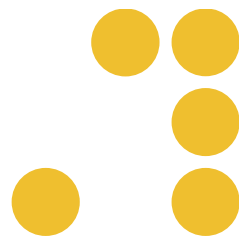
Kukka-Maaria Kaukoma,
ohjaava opettaja
Pernilla Blomqvist,
handledande
lärare

Katso vaatu-toimijoiden esittelyvideot VIP-verkoston nettisivuilta:

<https://vip-verkosto.fi/vaativa-konsultaatio/vaatu-toimijat/>

Vaativa konsultaatio (*pilotointi 2022*)

MILLOIN?

Lähipalvelut eivät aina riitä turvaamaan kasvua, kehitystä, oppimista ja koulupolkua.

Mikäli tarve jatkuu vahvana lähipalveluista ja monipuolisesta tuesta huolimatta, on mahdollista hyödyntää vaativan konsultaation palvelua.

TARKOITUS

Konsultaation tarkoituksena on vahvistaa paikallista/alueellista pedagogista osaamista, tukea ja monialaista yhteistyötä sekä löytää yhdessä oppilaan lähikoulun kanssa ratkaisuja erityisen vaativiin tilanteisiin.

Nämä voivat liittyä *esimerkiksi* psyykkisiin pulmiin, moni- ja vaikeavammaisuuteen, kehitysvammaisuuteen, autismitiloihin tai muihin neuropsykiatrisiin häiriöihin.

Palvelu on käytettävissä koulupäivinä

YKSILÖKONSULTAATIO

- Yksilökonsultaation keskiössä yhden lapsen/nuoren oppimisen ja koulunkäynnin tukeminen.

150 €
(+alv 24%)

PEDAGOGINEN YLEISKONSULTAATIO

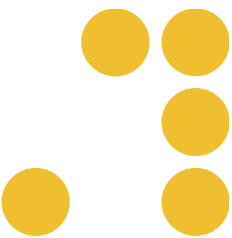
- Pedagogisessa yleiskonsultaatiossa tarkastellaan esimerkiksi ryhmän toimintaa.

250 €
(+alv.24%)

1-2 etäohjausta ja
tarvittaessa konsultaatiokäynti

Tilaamiseen tarvitaan lupa opetuksen järjestäjältä, jota laskutetaan.

Opetuksen järjestäjän vastuulla on varmistaa, että sillä on tarvittaessa oikeus tarvittavien tietojen antamiseen konsultaation toteuttamista varten.

Kolmannen sektorin tuki

Järjestöt ja liitot esittäytyvät

Vammaisfoorumi ry,

Vammaisten maahanmuuttajien tukikeskus Hilma

Karoliina Mäki, koordinaattori

Vammaiset maahanmuuttajat asiakkaina

Vammaisten maahanmuuttajien
tukikeskus Hilma

Koordinaattori Karoliina Mäki
Karoliina.maki@tukikeskushilma.fi,
p. 050 300 2501

Hilma

Vammaisten maahanmuuttajien tukikeskus

مرکز دعم المهاجرين المعاقين The Support Centre for Disabled Immigrants

مرکز یاری رسانی مهاجران معلول Центр помощи иммигрантам-инвалидам

ناوهندی یارمه تیدانی کوچبه رانی که Xarunta taageerta dadka waddanka u soo

Vammaisten maahanmuuttajien tukikeskus Hilma-20 vuotta

- Alkoi Helsingin Invalidien Yhdistyksen projektina vuonna 2002
- Vuodesta 2006 Vammaisfoorumin alaisuudessa
- STEA rahoittaa, **vuonna 2022 TEM rahoituksella SAMA-hanke**
- Yksi kokoaikainen koordinaattori ja neljä palveluneuvojaa (asiakastyöntekijät), opiskelijat ja työkokeilijat, 4 kokemusasiantuntijaa
- Kaikki kieli- ja vammaryhmät, valtakunnallinen
- Toimisto Näkövammaisten palvelu- ja toimintakeskus Iiriksessä Itäkeskuksessa

Tavoitteet

- **Edistää** vammaisten ja pitkäaikaissairaiden maahanmuuttajien **kotoutumista ja itsenäistä elämää** Suomessa
- **Vahvistaa** vammaisten maahanmuuttajien **oikeuksien toteutumista** ja **yhdenvertaista kohtelua** viranomaisten, palveluntarjoajien ja järjestöjen toiminnassa
- **Lisätä tietoisuutta** vähemmistöistä ja siten **ehkäistä syrjintää**

SAMA-hanke (vuonna 2022)

- TEM rahoittaa vuodelle 2022 (2023?)
- Maahanmuuttaja asiakkaat ja perheet vammaisjärjestöjen tuen piiriin
- Suunnattu asiakkaille, joilla on autismikirjoa tai kehitysvammaisuutta, Uusimaa
- Kaikki kieliryhmät

1. SAMA-hankkeen työntekijät saavat asiakkaan yhteystiedot
2. Sovitaan tapaaminen- asiakas ja hanketyöntekijä (+tulkki)
3. Tarpeiden ja tuen kartoittaminen
4. Vammaisjärjestöjen ja Hilman toimintojen ja palveluiden esittely ja sopivan ryhmän löytäminen
5. Yhdessä tapahtumiin/ryhmiin osallistuminen
6. Tuki jatkuu ja tavoitteena saada rakennettua yhteys vammajärjestöön
7. SAMA-hanke asiakkaille infoja ja yhteinen toiminallinen tapahtuma

Onko sinun perheenjäsenellä autismikirjon häiriö tai kehitysvamma?
Haluatko mukaan vammaisjärjestöjen toimintaan?

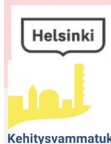
Me SAMA- hankkeessa autamme sinua.

SAMA - hankkeen tarkoitus on auttaa Uudenmaalla asuvia maahanmuuttajaperheitä, joilla on erityistä tukea tarvitseva perheenjäsen. Hanketyöntekijät ottavat sinut vastaan yksilöllisesti ja ovat mukana järjestöjen toiminnossa. SAMAHanketyöntekijöiden kanssa voit käydä läpi omaa ja perheesi tilannetta ja sitä tukea, jota kaipaat juuri nyt. Hankkeen aikana järjestetään perheille yhteinen, mukava tapahtuma ja infotilaisuuksia vammaisaiheista. SAMA- hankkeen kautta pääset myös mukaan järjestöjen toimintaan. Vammaisjärjestöt tarjoavat paljon erilaista tukea ja toimintaa, kuten

- vertaisryhmät
- tapahtumat
- neuvonta

SAMA- hankkeen työntekijöiden yhteystiedot:

-Najla Tahssin, najla.tahssin@tukikeskushilma.fi, p. +358 44 757 7099 (suomi, ruotsi, kurdi-sorani, arabia, turkki, turkmeen, englanti)
-Valeria Hayashi, valeria.hayashi@tukikeskushilma.fi, p. +358 44 733 1811 (suomi, venäjä, japani, englanti)
-Mahmoud Hassan, mahmoud.hassan@tukikeskushilma.fi, p. +358 44 9016 101. (suomi, arabia, englanti)
Jos tarvitset tulkkia, me varoamme sen tapaamisiin. Voimme joustavasti sopia tapaamisista, joko kotonasi tai meidän toimistolla, Itäkeskuksessa. Hanke toimii vuoden 2022 loppuun saakka.

Hilma
vammaisten maahanmuuttajien tukikeskus

Autismiyhdistys
PAUT

HUS*

AUTISMILIITTO

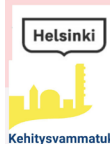
Does your family member have an autism spectrum disorder or a developmental disability?
Do you want to join activities and groups that disability organizations arrange?
We will help you to do this in the SAMA project.

- The purpose of the SAME project is to help immigrant families living in Uusimaa region who have a family member with special needs.
- The project employees will help you individually and be involved with you in the activities of the organizations.
- Together with the SAMA project's employees, you and your family can go through your own concerns, challenges and the workers will help you to find suitable support you need right now.
- During the project time, a joint and relaxing event and information sessions on disability issues will be organized for the families.
- Through the SAMA project, you can also get involved in the activities of the related organizations.
- Disability organizations offer a wide range of support and activities, such as:

peer groups
Events
Information

Contact information for the SAMA project employees:

- Najla Tahssin, najla.tahssin@tukikeskushilma.fi, tel. +358 44 757 7099 (Finnish, Swedish, Kurdish-Sorani, Arabic, Turkish, English)
- Valeria Hayashi, valeria.hayashi@tukikeskushilma.fi, tel. +358 44 733 1811 (Finnish, Russian, Japanese, English)
- Mahmoud Hassan, mahmoud.hassan@tukikeskushilma.fi, tel. +358 44 9016 101 (Finnish, Arabic, English)
If you need an interpreter, we will book it for the appointments free of charge.
We can flexibly arrange appointments, either at your home or in our office, in Itäkeskus.
The SAMA project will be running until the end of 2022.

Hilma
vammaisten maahanmuuttajien tukikeskus

Autismiyhdistys
PAUT

HUS*

AUTISMILIITTO

Har din familjemedlem en autismspektrumstörning eller en utvecklingsstörning? Vill du delta i funktionshinderade organisationer? Vi hjälper dig i SAMA projektet.

SAMA projektet syftar till att hjälpa invandrarfamiljer som bor i Nyland och som har en familjemedlem i behov av särskilda stöd. Projektpersonalen kommer att ta emot dig individuellt och vara delaktig i organisationernas verksamhet. Med SAMA-projektpersonalen kan du gå igenom din egen och din familjs situation och det stöd du behöver just nu. Under projektets gång kommer ett gemensamt, trevligt evenemang och informationstillfällen om handikappfrågor att anordnas för familjer. Genom SAMA-projektet kan du också engagera dig i organisationers verksamhet. Handikapporganisationer erbjuder ett brett utbud av stöd och aktiviteter, som t.ex.

- kamratgrupper
- Händelser
- information

Kontakttuppgifter till SAMA projektpersonalen:

-Najla Tahssin, najla.tahssin@tukikeskushilma.fi, tel. +358 44 757 7099
(finska, svenska, kurdisk-sorani, arabiska, turkiska, turkmeniska, engelska)

-Valeria Hayashi, valeria.hayashi@tukikeskushilma.fi, tel. +358 44 733 1811 (finska, ryska, japanska, engelska)

-Mahmoud Hassan, mahmoud.hassan@tukikeskushilma.fi, tel. +358 44 9016 101 (finska, arabiska, engelska)

Behöver du tolk så boka vi en. Vi kan flexibelt ordna möten, antingen hemma hos dig eller på vårt kontor, i Östra Centrum. Projektet kommer att pågå till slutet av 2022.

هل يعاني أحد أفراد أسرتك من اضطراب طيف التوحد أو إعاقة في النمو؟ هل تريد أن تشارك في نشاطات منظمة الاحتياجات الخاصة؟ نحن مشروع SAMA سنساعدك. هدف مشروع SAMA هو مساعدة العائلات المهاجرة الساكنين في منطقة العاصمة التي لديها أحد من أفراد العائلة من ذوي الاحتياجات الخاصة. سيستقبل موظفي المشروع بشكل فردي ويشاركون معك في أنشطة المنظمات. مع موظفي مشروع SAMA ، يمكنك متابعة وضعك ووضع عائلتك والدعم الذي تحتاجه الآن. خلال المشروع ، سيكون هناك حدث مشترك ومريح للعائلات وجلسات معلومات حول قضايا الإعاقة. من خلال مشروع SAMA ، يمكنك أيضًا المشاركة في أنشطة المنظمات. تقدم منظمات الإعاقة مجموعة واسعة من الدعم والأنشطة ، مثل

- خدمات دعم الأقران
- استشارات
- نشاطات

معلومات الاتصال بموظفين مشروع SAMA:
نجداء تحسين, najla.tahssin@tukikeskushilma.fi, هاتف: 0447577099 (الفرنلندية , السويدية , الكردية-السورانية , العربية , التركية , الانكليزية)

فاليريا هاياشي, valeria.hayashi@tukikeskushilma.fi, هاتف: 0447331811 (الفنلندية, الروسية, اليابانية, الإنجليزفة)

محمود حسن, mahmoud.hassan@tukikeskushilma.fi, هاتف: 0449016101 (الفنلندية, العربية, الإنجليزفة)

إذا كنت بحاجة إلى مترجم ، فسوف نقوم بحجزه في المواعيد. يمكننا ترتيب المواعيد بمرونة ، سواء في منزلك أو في مكتب إيتاكيكسوس. سيستمر المشروع حتى نهاية عام 2022.

Palveluneuvonta

Mahmoud Hassan (SAMA-hanke) puh 044 9016 101,
suomi,
englanti,,arabia, Mahmoud.hassan@tukikeskushilma.fi

Valeria Hayashi (SAMA-hanke), puh. 044 7331811, suomi,
venäjä, japani, englanti valeria.Hayashi@tukikeskushilma.fi

Hussein El Shikh puh 0447135 904, suomi, arabia,
englanti, hussein.el.shikh@tukikeskushilma.fi

Ban Abdulhameed puh 044 7577099, suomi, arabia,
viittomakieli, ban.abdulhameed@tukikeskushilma.fi

Puhelinpäivystys

- tiistaisin klo 10-12
- perjantaisin 13-15

Asiat joihin apua haetaan

- Kunnan vammaispalvelut; mitä on, hakeminen, valitukset, yhteydenotto, **omaishoito**
- -Kelan vammaispalvelut ja etuudet; hakeminen **EU-Vammaiskortti**
- -**Asuntoasiat**
- -Koulutus
- -Apurahat: Tukilinja
- -Maahanmuuttovirasto; perheen yhdistäminen, **kansalaisuuden hakeminen ja kielitaidosta poikkeaminen**
- -Auto; autoveron huojennus, pysäköintilupa
- -Terveystieteiden tutkimuskeskus; apuvälineet, tilaukset (vaipat, letkuruoka yms), **rokotukset**
- -Harrastukset, tukihenkilöt, yksinäisyys
- -Ajankohtaiset asiat, tiedottaminen omalla kielellä, **tietoa vammaisuudesta**

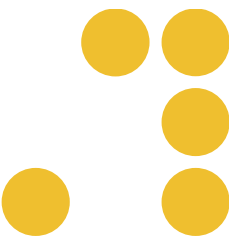

Mitä muuta teemme?

- **Asiakastyö:** neuvontaa, ohjausta, apua palveluiden ja etuuskien hakemisessa, vertaisryhmiä, inforyhmiä
- **Materiaalit:** Suunnittelu, valmistaminen ja jakaminen, eri kieliset
- **Tiedotus ja koulutus:** tietoa vammaisten maahanmuuttajien tilanteesta Suomessa, Hilma-tiedote, julkaisuja, luentoja, seminaareja, kokemusasiantuntijat
 - <https://www.youtube.com/user/tukikeskushilma/videos>
 - <https://www.facebook.com/TukikeskusHilma>
 - <https://www.facebook.com/palveluneuvoja.tukikeskushilma>
 - <https://tukikeskushilma.fi/>
 - <https://kotoutumisentukena.fi/>
 - <https://kumppanuusalausta.kotoutuminen.fi/etusivu> -Työtila, joka Vam. Maahanmuuttajien kotoutumisen tukeminen
- **Vaikuttaminen ja sidosryhmäyhteistyö:** lausunnot (VF), hanke- ja verkostoyhteistyö, oma Hilma-verkosto, Neuvotaan verkosto, Paperittomat verkosto, Valtakunnallinen vastaanottotoiminnan ja kotoutumisen tuen verkosto, Valtakunnallinen monikielisten neuvontapisteiden verkosto, Popsote kuntoutustyooryhma, Vammaisjärjestöjen naisverkosto, Kuurojen kansanopiston johtokunta, Suomen venäjänkielisten keskusjärjestö, Pelastakaa lapset ry ry-Usra hanke, Vammaisfoorumin jäsenjärjestöt, TEM, Uudenmaan ELY...

Ryhmät-tapahtumat

SKY- hanke

Päijät-Hämeen sivistyspalveluiden seudullinen kehittäminen

Sitouttava kouluyhteistyö SKY 2021-2023

Heli Pätiälä, projektikoordinaattori

Jussi Pasanen, projektikoordinaattori

Päijät-Hämeen
sivistyspalveluiden
seudullinen kehittäminen

Sitouttava kouluyhteisötyö SKY 2021-2023

ASIKKALA

Heinola **Hollola**

KÄRKÖLÄ LAHTI

ORIMATTILA

PÄIJÄT-HÄMEEN
DASJOKI

SYSMÄ

Sitouttava kouluyhteisötyö 2021-2023

Tarkoitus:	Kehitämme seudullista ja valtakunnallista sitouttavan kouluyhteisötyön mallia, jolla ennaltaehkäistään ja vähennetään koulupoissaoloja sekä tuetaan oppilaiden kouluun kiinnittymistä. Luodaan Päijät-Hämeeseen yhtenäinen poissaoloihin puuttumisen malli.
Kohderyhmä:	Vuosiluokkien 5-9 oppilaat, huoltajat ja koulun henkilökunta. Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Lahti, Orimattila, Padasjoki, Sysmä
Rahoittaja:	OKM
Toteutusaika:	15.9.2021 - 31.12.2023
Toteuttaja:	Päijät-Hämeen sivistyspalveluiden seudullinen kehittäminen
Yhteistyö:	Päijät-Soten lapsiperhepalvelut

Poissaoloihin puuttumisen mallin kehitysprosessi

Kevät 2022

Kehittämisyhmä työstää mallin kaikkia tasoja ja tukee kehittämistyötä

Kesä 2022

Koordinaattorit kehittävät pilotoitavaa mallia

Syksy 2022

Mallia testataan pilottikouluilla, kehitetään palautteen ja kokemusten perusteella

Kevät 2023

Ohjausryhmä nimeää kehittäjäverkon jäsenen juurruttamaan ja tukemaan mallin käyttöönottoa

Syksy 2023

Malli otetaan käyttöön seudullisesti, tarjolla koulutusta ja käyttöönoton tukea

Yhteiset linjaukset valtakunnallisten suositusten 5/22 mukaan

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

PÄIJÄT-HÄMEEN POISSAOLOIHIN PUUTTUMISEN MALLI / LUONNOS

Hyvinvointialueen tuottamat palvelut
Kunnan tuottamat palvelut ja 3. sektorin palvelut

Luokanopettaja/-valvoja seuraa poissaoloja päivittäin.

Tuntirajojen täyttymistä seurataan/tarkastellaan sovitus

Huoli puheeksi - varhainen puuttuminen

Opettajalla on lain mukainen velvoite puuttua poissaoloihin, mikäli hänelle nousee asiasta huoli.

Luokanopettaja/-valvoja keskustele oppilaan kanssa ja on tarvittaessa yhteydessä huoltajiin.

Kohdennetut toimet: Yli 30 poissaolotuntia

Oppilaan ja huoltajan tapaaminen. Vanhemmuuden tuki ja tiivis yhteistyö kodin kanssa.

Koulun tukitoimet mietitään (esim. tukiovetus). Tarvittaessa koulun ulkopuolisten tahojen konsultaatio (esim. oppilashuoltopalvelut) ja ohjaus palveluihin.

Tarvittaessa yksilökohtainen oppilashuoltotyö esim. monialainen asiantuntijaryhmä. Sovitaan tukitoimista ja seurannasta.

Vastuhenkilö on luokanopettaja/-valvoja.

Kohdennetut toimet: Yli 50 poissaolotuntia

Koulun tukitoimet (esim. joustavat opetusjärjestelyt) mietitään ja niitä arvioidaan säännöllisesti. Koulun ulkopuolisten tahojen konsultaatio ja yhteistyö.

Taustasyiden selvittäminen yhteistyössä oppilashuoltopalveluiden kanssa.

Vastuhenkilönä luokanopettaja/-valvoja.

Vahva tuki:

Yli 70 poissaolotuntia

Koulun tukitoimet mietitään (esim. pedagogiset erityisjärjestelyt) ja niitä arvioidaan säännöllisesti. Tiivis yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa.

Koordinoitu, monialainen yhteistyö. Yhdessä sovitut tavoitteet, toimenpiteet ja seuranta.

Tiivis ja säännöllinen yhteydenpito oppilaan ja huoltajien kanssa.

Vastuhenkilö sovittu monialaisen asiantuntijaryhmän tapaamisissa, usein luokanopettaja/-valvoja/laaja-alainen erityisopettaja.

Kiinnittymisen tukeminen – Yhteisöllisen oppilashuollon keinoin lisätään oppilaiden hyvinvointia kouluyhteisössä

Poissaolojen säännöllinen seuranta

Kodin ja koulun yhteistyö

Osallisuus

Oppilas – opettaja – suhteet

Oppimisen kolmiportainen tuki

Tunne- ja vuorovaikutus taitojen vahvistaminen

Monialainen yhteistyö

Tietoisuuden lisääminen ja tiedottaminen

Karvin väliarviointi - suositukset

Poissaoloihin puuttumisen toimintatapojen kehittämisessä tulee huomioida laajasti koulun ilmapiiriä ja yhteisöllisyyttä edistävät käytännöt

Oppilaan hyvinvoinnin tukeminen sekä oppimisen tukeminen.

Monialaisen yhteistyön toimintatapoja ja käytäntöjä tulee selkeyttää.

Poissaolojen taustasyiden selvittämisen käytäntöjä tulee täsmentää.

Kodin ja koulun välistä yhteistyötä tulee kehittää poissaolojen ehkäisyn ja varhaisen puuttumisen mahdollistamiseksi. Huomiota tulee kiinnittää myös yhteistyön vahvistamiseen poissaolotilanteissa.

Kehittämistarpeet, yhteenveto

Hallinnonalojen
välinen yhteistyö

Yhteistyö
lastensuojelun
kanssa, tuen
saaminen hidasta

Tiedottamisen
kehittäminen
oppilaille ja
huoltajille

Ennaltaehkäisyn
sanoittaminen,
tarkentaminen ja
paloittelu osiin

Oppilaiden mukaan
ottaminen
ennaltaehkäisevän
tason kehittämiseen

3. sektorin kanssa
tehtävä yhteistyö

Poissaolojen syiden
seurantaan ja
tilastointiin
sähköinen apuväline

Koulupoissaolon kartoittamiseen

- School Refusal Assessment Scale- Revised (ja Revised-Adapted). **SRAS-R(A)**
 - itsearvio
 - vanhemman arvio
- Inventory of School Attendance Problems (**ISAP**)
 - Itsearvio
 - Tulossa vanhemman arvio
- School Non-Attendance Checklist (**SNACK**)
 - Vanhemman arvio
- Koulunkäytökyvyn arviointiseula
- Mittarit saatavilla suomeksi:

socca.fi, tuuve.fi, koulupoissaolo.fi,

[KouluKunnossa Läsnäolomalli – KouluKunnossa](#)

[Koulunkäytökyvyn arviointiseula \(toimintakykyarvio.fi\)](#)

Tavoitellut tulokset

- Seudullinen poissaoloihin puuttumisen malli on luotu, pilotoitu ja käytössä.
- Koulupoissaolot tunnistetaan varhaisemmin ja on olemassa keinoja niihin tarttumiseksi sekä ennaltaehkäisemiseksi.
- Monitoimijaisen yhteistyön käytänteet ovat selkeät kaikille osapuolille.
- Pedagogiset käytänteet ovat kehittyneet ja vakiintuneet tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettamisessa.
- Oppilaiden osallisuus, esim. tukioppilastoiminta on vahvistunut alueen kouluissa.
- Yhteisöllinen, sitouttavan kouluyhteisötyön malli on kehittynyt Päijät-Hämeen kouluissa osana valtakunnallista kehittämistyötä.

SKY -tiimi

Terhi Hildén

terhi.hilden@lahti.fi

p. 044 482 6891

Jussi Pasanen

jussi.pasanen@lahti.fi

p. 044 482 6892

Suvi Ovaska

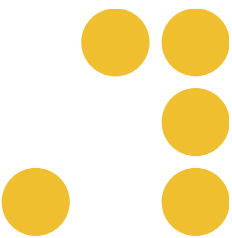
suvi.ovaska@lahti.fi

p. 044 483 1518

Heli Pätiälä

heli.patiala@lahti.fi

p. 044 482 6888

Kahvitarjoilu klo 14.30

Verkostoitumista ja palvelupolkujen
selkiyttämistä ryhmissä

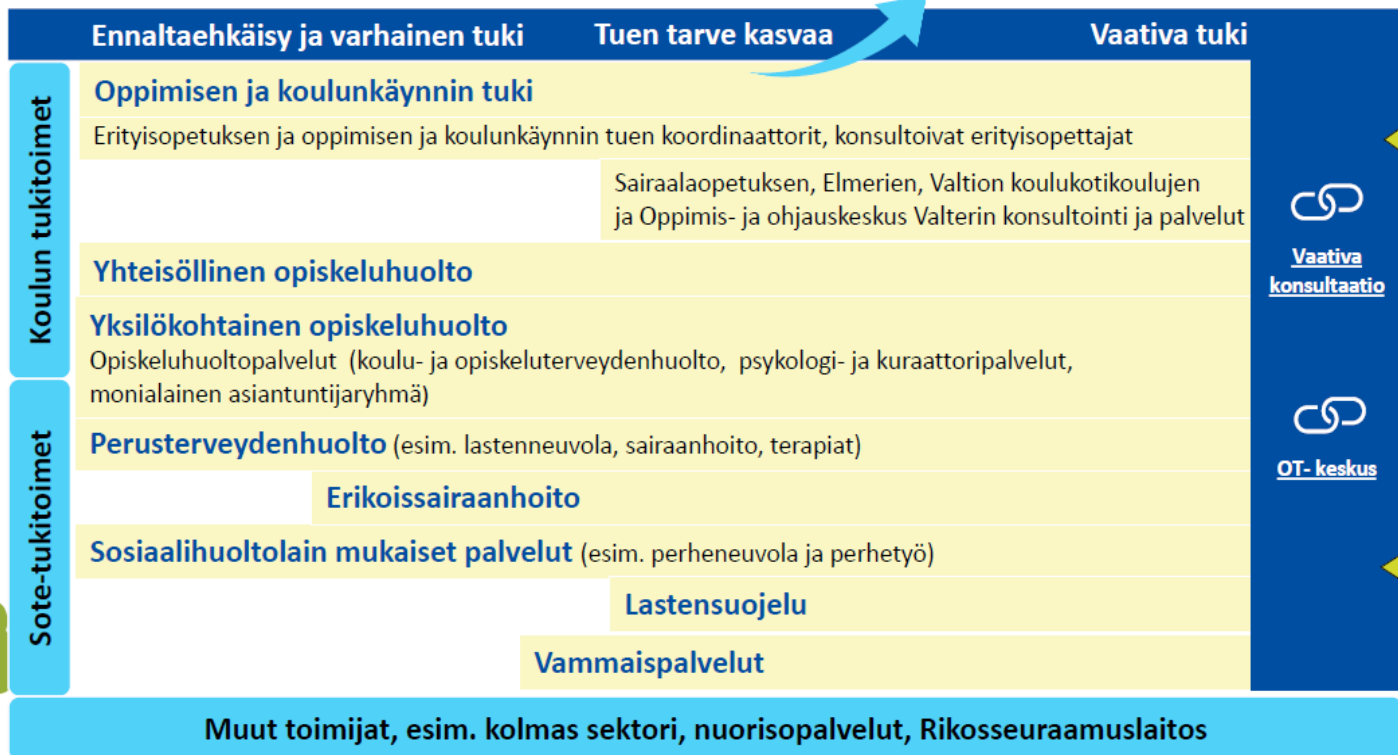

Kunta

Hyvin-
vointialue

Erva-/
YTA-alue

Lasten ja nuorten monialaiset palvelut

Vaativa erityisosaaminen esi- ja perusopetuksessa

Vaativin sosiaali- ja terveydenhuollon erityisosaaminen

Ohjeet pienryhmätyöskentelyyn:

- Jakaannutaan ryhmiin, jossa on eri kuntien edustajia
- Esittele aluksi itsesi ryhmälle lyhyesti kuvan avulla (alueesi, työnkuvasi, mihin sijoitut kuvan palveluissa?)

1. Tutustukaa vaativan tuen oppilaaseen (caset jaetaan ryhmille)
2. Jakakaa ryhmässä oman kunnan/alueen toimintamalleja ja käytänteitä
(Esim. Miten kunnassanne toimitaan tämän tyyppisen oppilaan osalta? Missä opetus järjestetään? Keneen ollaan yhteydessä? Monialainen yhteistyö? jne.)
3. Millainen olisi ideaali tilanne? Jos olisit oppilaan vanhempi / huoltaja, miten toivoisit, että koulupolku etenisi / järjestyisi?
4. Miten monialaisia verkostoja voisi jatkossa vielä vahvemmin hyödyntää?
Valmistautukaa lopuksi esittämään tiivis nosto ryhmän keskusteluista liittyen verkostojen toimintaan ja yhteistyöhön jatkossa.

Työskentelyn tukena ryhmissä on kuva: Lasten ja nuorten monialaiset palvelut

Ajankohtaista

- Käyttäytymisellään reagoivat lapset ja nuoret -teemaryhmän ja avin webinaari 26.9.2022 klo 14-16 . Kohderyhmä opetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäjien, koulujen ja opiskeluhuollon sekä varhaiskasvatuksen johto ja suunnittelijat.
Ilmoittautuminen: <https://avi.fi/tapahtuma/-/c/1049218>. (päättyy 23.9.2022 klo 11.)
- *Toiminta-alueittain järjestettävä opetus* –teemaryhmän ja avin webinaareille jatkoa; aiheena perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaihe (ajankohta tarkentuu myöhemmin)
- *Sijoitetut lapset* -teemaryhmä mukana järjestämässä alaseminaaria sijoitettujen lasten koulunkäynnistä Valtakunnallisilla lastensuojelupäivillä (4.-5.10.2022) 5.10.2022 iltapäivällä

VIP-verkoston tutkijakollegiumin webinaarit.

Alustavat teemat:

1.11. klo 14-16. Käsitteitä ja teoriaa – inklusio ja vaativa tuki

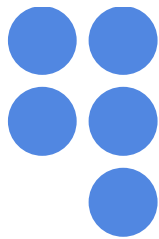
7.11. klo 14-16. Yhteistyö ja vuorovaikutus

15.11. Klo 14-16. Autismikirjo ja neuropsykiatriset häiriöt

Oikeus oppia –webinaari 10.11.

VIP-päätösseminaari/webinaari 7.12.

(kaikille VIP-verkoston toimijoille)

Seuraava HYKS-alueen VIPU-tapaaminen järjestetään etänä

23.11.2022

klo 12.15-15.15

Kiitos osallistumisestasi!

